

Received: 29 June 2022

Revised: 9 February 2023

Accepted: 19 April 2023

การสร้างสรรค์คอลเลกชันเครื่องแต่งกายออกงาน สำหรับกลุ่มผู้บริโภคสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล ด้วยแนวคิดไร้เศษ THE CREATION OF PARTY WEAR COLLECTION FOR MODERN ETHICAL MILLENNIAL WOMEN FROM ZERO WASTE CONCEPT

ปวีร์ ไพฑูรย์รังสฤษฎ์¹Pawee Paithoonrangsarit¹อรรถพนธ์ พงษ์เลาหพันธ์^{2*}Atthaphon Ponglawhapun^{2*}

บทคัดย่อ

ปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลกในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การกำจัดขยะ ภาวะโลกร้อน และมลพิษทางอากาศ ส่งผลให้ผู้บริโภคกลุ่มสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมการบริโภคสินค้าแฟชั่น ด้วยการเลือกซื้อสินค้าจากตราสินค้าที่ให้ความสำคัญกับนโยบายการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และตราสินค้าที่ใช้แนวคิดการออกแบบที่มีส่วนช่วยสนับสนุนการบริโภคอย่างยั่งยืน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์รูปแบบการแต่งกาย และความต้องการในการบริโภคสินค้าแฟชั่นของกลุ่มผู้บริโภคสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล และ (2) เพื่อออกแบบสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายออกงาน จำนวน 5 ชุด ผลจากการวิจัยพบว่า (1) ผู้บริโภคกลุ่มสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียลมีความต้องการสินค้าแฟชั่นสำหรับออกงานจากเทคนิคการถัก ให้ความสนใจปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม รู้จักและสนใจแนวคิดไร้เศษ และมีแนวโน้มบริโภคสินค้าแฟชั่นจากตราสินค้าที่ใช้แนวคิดการออกแบบไร้เศษ (2) แนวคิดไร้เศษสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการออกแบบ

¹⁻² สาขาวิชาแฟชั่นและสิ่งทอ ภาควิชาานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁻² Fashion and Textile Design, Department of Creative Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

* Corresponding author e-mail: aui.atthaphon@gmail.com

คอลเลกชันเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายสำหรับออกกำลังกายได้ด้วยเทคนิคการถัก จากแรงบันดาลใจของแนวคิดศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ (3) ผู้วิจัยทดลองออกแบบสร้างสรรค์เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายต้นแบบจากผลของการวิจัยจำนวน 5 ชุด

คำสำคัญ: สตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล; เครื่องแต่งกายออกกำลังกาย; แนวคิดไร้เพศ

Abstract

The current global environmental problems, such as garbage disposal, global warming, air pollution, and so on, that directly and indirectly affect human life raise concern and awareness on the importance of environmental protection among consumers who are Modern Ethical Millennial women. This has led to a change in the consumption behaviors of these fashion consumers, who tend to support brands that focus on eco-friendly and sustainable design solutions. This study aims to (1) analyze the dressing style and consumption behavior of modern ethical millennial women and (2) design a fashion collection consisting of 5 prototype outfits. The study found that (1) Modern Ethical Millennial women demand party wear fashion products with knitting techniques, are concerned about environmental issues, are accustomed to zero waste, and tend to buy zero-waste fashion products. (2) Zero waste concept can be used to design a fashion collection of party wear, using the knitting technique inspired by abstract landscape modernism art concept. (3) The fashion collection of 5 prototype outfits is designed based on the findings of this study.

Keywords: Modern Ethical Millennial Women; Party Wear; Zero Waste Concept

1. บทนำ

จากการคาดการณ์โดยบิสซิเนส รีเสิร์ช คอมปะนี ปัจจุบันตลาดสินค้าแฟชั่นเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Fashion Industry) มีมูลค่าการเติบโตสูงถึงร้อยละ 9.1 ต่อปี และคาดการณ์ว่าเมื่อถึงปี ค.ศ. 2030 อุตสาหกรรมแฟชั่นเพื่อความยั่งยืนจะเติบโตและมีมูลค่าสูงถึง 15,170 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้แนวโน้มการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตของผู้บริโภค ในปี ค.ศ. 2019–2020 พบว่ามีการค้นหาคำที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่นและความยั่งยืนมากขึ้นถึงร้อยละ 37 (The Business Research Company, 2020) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความตื่นตัว และความสนใจของผู้คนทั่วโลกที่หันมาคำนึงถึงผลกระทบจากการใช้ชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริโภคสินค้าแฟชั่น นอกจากนี้ ในปัจจุบันมีตราสินค้าจำนวนมากที่มุ่งเน้นการผลิตสินค้าภายใต้แนวคิดความยั่งยืน เช่น สเตลลา แมกคาร์ตนี (Stella McCartney) พราดา (Prada) และ มารีน แซร์ (Marine Serre) เป็นต้น

1.1 กลุ่มผู้บริโภคสตรีโมเดิร์นเอคโคมิลเลนเนียล

มิลเลนเนียลเจเนอเรชัน (Millennial Generation) หรือเจเนอเรชันวาย (Generation Y) เป็นคำนิยามสำหรับผู้ที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. 1979-1994 (Smola & Sutton, 2002 p. 364) ปัจจุบันคนกลุ่มมิลเลนเนียลจะมีช่วงอายุประมาณ 28-43 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่อยู่ในช่วงวัยทำงานและเติบโตมาพร้อมกับการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่โลกยุคดิจิทัลและออนไลน์ นอกจากนี้ยังเป็นกลุ่มคนที่มีความใส่ใจต่อการดำเนินธุรกิจและการบริโภคแบบมีจริยธรรม ดังจะเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของกิจกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรต่าง ๆ (CSR – Corporate Social Responsibility) กล่าวได้ว่า กลุ่มคนมิลเลนเนียลเป็นกลุ่มคนที่คำนึงถึงจริยธรรมในด้านการบริโภคสินค้าและการใช้ชีวิตมากที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มคนในเจเนอเรชันอื่น (Kenny, 2020)

กลุ่มผู้บริโภคสตรีโมเดิร์นเอคโคมิลเลนเนียล หมายถึง กลุ่มผู้หญิงวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง 28-43 ปี เป็นกลุ่มคนเมืองที่ให้ความสำคัญเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงผลกระทบจากการบริโภคสินค้าแฟชั่นที่จะเกิดกับสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีความสงสัยและสนใจถึงที่มาของการทำธุรกิจต่าง ๆ และมองว่าความสำเร็จของธุรกิจนั้นไม่ได้มองแค่เรื่องของผลประโยชน์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงเรื่องของการสร้างงาน การดูแลส่งเสริมชีวิตส่วนตัวของพนักงาน และการสร้างผลกระทบเชิงบวกให้กับสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย

แนวคิดการบริโภคอย่างยั่งยืน (Sustainable Consumption) ได้รับความนิยมในกลุ่มผู้บริโภคเจเนอเรชันมิลเลนเนียล โดยแนวคิดดังกล่าว หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตที่คำนึงถึงการรักษาสีงแวดล้อม การบริโภคสินค้าที่มาจากตราสินค้าที่ใช้แนวคิดการออกแบบอย่างยั่งยืน และความโปร่งใสของตราสินค้าในแง่ของการดำเนินธุรกิจ จากรายงานด้านความยั่งยืนของบริษัทนีสเน็น (Nielsen's Global Corporate

Sustainability Report) ระบุว่า 66% ของผู้ตอบแบบสอบถามทั่วโลกนั้น กลุ่มผู้บริโภคเจนเนอเรชัน มิลเลนเนียลยินดีจ่ายเงินเพิ่มมากขึ้นเพื่อซื้อสินค้าและบริการที่มาจากบริษัทที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Nielsen, 2015)

1.2 เครื่องแต่งกายออกงาน

เครื่องแต่งกายออกงานหรือปาร์ตี้แวร์ (Party wear) เป็นรูปแบบเครื่องแต่งกายที่มีความหรูหรา ใช้สวมใส่ในโอกาสพิเศษหรือสวมใส่เฉพาะสำหรับการไปงานสังสรรค์ ซึ่งสามารถแบ่งได้หลากหลายกิจกรรม ได้แก่ ชุดปาร์ตี้ค็อกเทล ชุดปาร์ตี้ในสวน ชุดปาร์ตี้คอสตูม เป็นต้น โดยในกิจกรรมที่แตกต่างกันนั้น สามารถจำแนกระดับของเครื่องแต่งกายออกงาน ได้แก่ เครื่องแต่งกายออกงาน รูปแบบลำลอง (Party-Casual) เครื่องแต่งกายออกงาน รูปแบบทางการ (Party-Formal) เครื่องแต่งกายออกงาน รูปแบบหรูหราอลังการ (Party-Elegance) เป็นต้น (พัชรา อุทิศวรรณกุล, 2562) โดยลักษณะที่โดดเด่นของเครื่องแต่งกายออกงาน ได้แก่ โครงร่างเงา รูปแบบ รายละเอียด และสี ที่แตกต่างไปจากเสื้อผ้าทั่วไปในชีวิตประจำวัน การสวมใส่เครื่องแต่งกายออกงานมักมีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนาน ความสดใส ความเป็นเทศกาล ใส่ในงานเฉลิมฉลอง และโอกาสพิเศษ เป็นต้น

เครื่องแต่งกายออกงานมีรูปแบบที่ปรับเปลี่ยนไปตามช่วงเวลา สังคม วัฒนธรรม และความเชื่อของผู้คนในช่วงเวลานั้น ๆ ปัจจุบันรูปแบบของเครื่องแต่งกายออกงานได้เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต ที่เน้นการตกแต่งและการประดับประดาอย่างอลังการเพื่อแสดงออกถึงความสวยงามและความหรูหรา เนื่องจากความหลากหลายของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น และมีความเปลี่ยนแปลงไปตามวิถีการดำเนินชีวิต ส่งผลให้ปัจจุบันรูปแบบของเครื่องแต่งกายออกงานมีรูปแบบให้เลือกหลากหลายตามรูปแบบทางแฟชั่น (Fashion Style) ของผู้สนใจ ได้แก่ รูปแบบที่เน้นความหรูหรา (Elegance) รูปแบบโมเดิร์น-มินิมอล (Modern-minimal) และรูปแบบอ่อนหวาน (Feminine) เป็นต้น

โดยกลุ่มผู้บริโภคสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล ที่มีแนวคิดให้ความสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อมและการผลิตสินค้าแฟชั่นที่ยั่งยืน จึงมักมองหา รูปแบบของเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายออกงานเลี้ยงสังสรรค์ เช่น งานเลี้ยงรุ่น งานเลี้ยงในที่ทำงาน และงานเลี้ยงเปิดตัวนิทรรศการ ที่สะท้อนภาพลักษณ์ของรูปแบบแฟชั่นที่ตนเองให้ความสนใจ คำนึงถึงที่มาของการผลิต กระบวนการผลิต และแนวคิดของการผลิตสินค้าอีกด้วย

1.3 แนวคิดไร้เศษ

กระบวนการการผลิตสินค้าแฟชั่นในปัจจุบัน นอกจากจะมีการสร้างมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางน้ำทางอากาศแล้ว ยังมีการทิ้งเศษเหลือหลังการผลิตอยู่จำนวนมาก ซึ่งเศษเหลือเหล่านี้มักต้องกำจัดด้วยการฝังกลบหรือการเผา ซึ่งเป็นการสร้างมลพิษเพิ่มขึ้น ในภายหลังจึงมีตราสินค้าจำนวนมากที่หันมาให้ความสำคัญกับการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ในงานออกแบบ เช่น ตราสินค้ามารีน เซร์ (Marine Serre)

เป็นต้น โดยนำเศษเหลือจากการตัดเย็บหรือแม้แต่เสื้อผ้าเก่าที่ไม่ใช้แล้ว มาสร้างสรรค์เป็นผลงานออกแบบใหม่ หรือการใช้วัสดุเศษเหลือ เช่น การนำเส้นใยเหลือใช้ (Dead-Stock Yarn) มาใช้ใหม่ เป็นต้น

แนวคิดความยั่งยืน (Sustainability) หมายถึง การหาแนวทางตอบสนองความต้องการของมนุษย์เราพร้อมการนึกถึงอนาคตโลกและคนรุ่นหลัง ทั้งในแง่มุมมองของทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรทางสังคม เพื่อให้โลกยังคงมีความสามารถในการดำรงอยู่ได้ในอนาคต (เนชั่นแนล จีโอกราฟฟิก ไทยแลนด์ [National Geographic Thailand], 2563) ปัจจุบันแนวคิดความยั่งยืนได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้ เป็นวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวคิดแฟชั่นยั่งยืน (Sustainable Fashion) หมายถึง แนวคิดหรือกระแสทางการบริโภคและการออกแบบแฟชั่นที่กระตุ้นให้เกิดความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความหมายรวมไปถึงทั้งเสื้อผ้า รองเท้า เครื่องประดับต่าง ๆ ที่ผลิตและใช้งานอย่างถูกต้องและเป็นมิตรให้มากที่สุด ทั้งในมุมมองของสิ่งแวดล้อมและในทางเศรษฐศาสตร์สังคม

การออกแบบแฟชั่นยั่งยืน (Sustainable Fashion Design) หมายถึงการนำแนวคิดความยั่งยืน มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบแฟชั่น ซึ่งถือเป็นการสร้างความสมดุลและประโยชน์ขององค์ประกอบในมิติต่าง ๆ ได้แก่ มิติทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม (ปรีดา ศรีสุวรรณ, 2561) แนวคิดการออกแบบที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบแฟชั่นที่มักมีการกล่าวถึงในปัจจุบัน ได้แก่ แนวคิด 4Rs ได้แก่ การลดการใช้งาน (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) การซ่อมบำรุง (Repair) รวมถึงการอัปไซเคิล (Upcycle) และการดาวน์ไซเคิล (Downcycle) ซึ่งเป็นกระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ที่เน้นถึงความสำคัญด้านมูลค่า เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด

การออกแบบแฟชั่นยั่งยืนสามารถแบ่งออกเป็น 7 ประเด็น ได้แก่ (1) การผลิตตามความต้องการจริงในการใช้งาน (2) ใช้วัสดุและกระบวนการที่สะอาดไม่สร้างมลพิษและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (3) การออกแบบโดยเน้นคุณภาพที่ดี ทำให้ยืดอายุการใช้งานได้อย่างคุ้มค่า (4) เป็นธรรมและถูกหลักจริยธรรมกับทุกฝ่าย (5) การซ่อมแซม การปรับเปลี่ยนรูปแบบ เพิ่มมูลค่าเพื่อการนำมาใช้ใหม่ (6) การเช่าและการแลกเปลี่ยนสินค้าแฟชั่น (7) การใช้สินค้ามือสอง (Brismar & Green, 2014)

แนวคิดไร้เศษ (Zero Waste) ซึ่งเป็นหนึ่งในแนวทางในการลดการเกิดขยะตั้งแต่ต้นทาง ทำให้ปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดให้ลดเหลือน้อยที่สุดจนเป็นศูนย์ประกอบไปด้วย การจัดการขยะที่ต้นทาง เน้นการลดขยะ การใช้ซ้ำ และการคัดแยกเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ (Brismar & Green, 2014) ดังนั้น การออกแบบแฟชั่นไร้เศษ (Zero Waste Fashion Design) จึงหมายถึงกิจกรรมและกระบวนการที่นำไปสู่ผลงานการออกแบบและผลิตเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายที่ไม่ก่อให้เกิดขยะตลอดทั้งกระบวนการ โดยขยะที่เกิดขึ้นจากการออกแบบและการผลิตสินค้าจะถูกลดจนเหลือน้อยที่สุดด้วยวิธีการออกแบบและเทคนิคการผลิต

การออกแบบไร้เศษทางแพ้นประกอบไปด้วย 5 กระบวนการ ได้แก่ (1) วิธีการถัก (Knitting Method) (2) การสร้างโครงร่างเงาด้วยเลเยอร์ (Layers Method) (3) การลดการตัดผ้าให้เหลือน้อยที่สุดหรือไม่ตัดเลย (Minimal Cutting Method) (4) การสร้างแบบตัด (Pattern) ให้ต่อกันได้พอดี (Puzzle Methods) และ (5) การใช้แบบตัดด้วยแนวคิดพื้นที่ว่างทางลบ (Negative Space Subtraction Cutting Method) โดยวัสดุที่ใช้ในการออกแบบแพ้นยั่งยืน ได้แก่ วัสดุจากธรรมชาติ (Natural Material) วัสดุที่ได้จากการแปรรูปวัสดุอื่น (Recycle) วัสดุที่ได้จากการนำกลับมาใช้ใหม่ (Upcycle) และวัสดุที่เหลือเป็นเศษหลังกระบวนการการผลิต (Waste) (Liu, 2016)

1.4 แนวคิดศิลปะนามธรรมสมัยใหม่

ศิลปะนามธรรมหรือศิลปะสมัยใหม่ หมายถึง รูปแบบของศิลปะที่พยายามค้นหาสิ่งที่ตรงกันข้ามกับความสวยงามที่เป็นจริงตามธรรมชาติ ด้วยการใช้สี รูปทรง และเส้น ในการสร้างสรรค์ภาพวาดหรือประติมากรรมที่เป็นรูปทรงอิสระซึ่งแตกต่างไปจากผลงานศิลปะที่เคยมีมาก่อนหน้ายุค ค.ศ. 1950 ด้วยการใช้เทคนิค เช่น การสลับ การหยด และการสาดสี เป็นต้น โดยศิลปินที่มีชื่อเสียงในด้านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ ได้แก่ วาซีลี คันดินสกี (Wassily Kandinsky) ปีต โมนดริยาน (Piet Mondriaan) และมาร์ก รอธโก (Mark Rothko) เป็นต้น (Digitiv, 2020)

อย่างไรก็ตามศิลปินที่นำเสนอผลงานในแนวคิดศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและมีรูปแบบแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานแบบเฉพาะตัว ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานของศิลปินและนำเสนอในเล่มรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ ได้แก่ ผลงานของ Wladyslaw Strzeminski (ค.ศ. 1893-1952) Milton Clark Avery (ค.ศ. 1885-1965) และ Else Alfelt (ค.ศ. 1910-1974) ไว้สำหรับการค้นคว้าเพื่อสร้างสรรค์ผลงานในลำดับต่อไป

1.5 เครื่องแต่งกายออกงาน

เครื่องแต่งกายออกงานเป็นเครื่องแต่งกายที่ใช้สำหรับสวมใส่ในโอกาสพิเศษ หรือสวมใส่สำหรับการไปออกงาน โดยสามารถแบ่งได้หลายประเภทของงาน เช่น ชุดออกงานแบบลำลอง (Party-Casual) ชุดออกงานแบบทางการ (Party-Formal) ชุดออกงานแบบหรูหรา (Party-Elegance) เป็นต้น (พิชชา อุทิสวรรณกุล, 2562) โดยเครื่องแต่งกายออกงานมีรูปแบบและพัฒนาการตามแต่ละยุคสมัย เช่น รูปแบบเครื่องแต่งกายออกงานในช่วงยุค ค.ศ. 1920 ที่เน้นแบบเอวต่ำและโครงร่างเงาทรงกระบอก โดยมีรูปทรงของชุดติดกันที่ได้รับความนิยม ได้แก่ แฟลปเปอร์เดรส (Flapper Dress) หรือ เครื่องแต่งกายออกงานในช่วงยุคหลัง ค.ศ. 2010 ที่รูปแบบของเครื่องแต่งกายออกงานสามารถใช้สวมใส่สำหรับทำกิจกรรมอื่นระหว่างวันได้ เช่น รูปแบบการทำงานถึงลำลองเนื่องจากวิถีชีวิตของคนที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น

จากปัญหา ความสำคัญ ช่องว่างทางการตลาด และพฤติกรรมของกลุ่มผู้บริโภคสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียลที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการหาแนวทางการออกแบบคอลเลกชันเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายสตรีออกงาน โดยใช้แนวคิดไร้เศษเพื่อตอบสนองความต้องการสินค้าและทัศนคติในการบริโภคสินค้าแฟชั่นของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสินค้านวัตกรรม ซึ่งมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในแง่ของการผลิตและการออกแบบสินค้า

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแต่งกาย และความต้องการในการบริโภคสินค้าแฟชั่นของกลุ่มผู้บริโภคสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล

2.2 เพื่อออกแบบสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายออกงานและชุดต้นแบบจำนวน 5 ชุด ด้วยเทคนิคการถักจากแนวคิดไร้เศษและแนวคิดศิลปะนามธรรมสมัยใหม่

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาผู้บริโภคสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล แนวคิดไร้เศษ เทคนิคการถัก และแนวคิดศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแต่งกาย ความต้องการในการบริโภคสินค้าแฟชั่น และการสร้างสรรค์ผลงานออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายเท่านั้น ระยะเวลาการดำเนินการวิจัยตั้งแต่ สิงหาคม 2563-พฤษภาคม 2564

4. วิธีการดำเนินงานวิจัย

4.1 การวิจัยเชิงคุณภาพด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการศึกษารูปแบบการแต่งกายของกลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล ด้วยเทคนิคเปเปอร์ดอล ดาตาเซต (Paper Doll Data Set) จำนวน 100 รูป จากสื่อสังคมออนไลน์ (Yamaguchi, Kaipour, & Berg, 2013) ในช่วงเดือนสิงหาคม-ธันวาคม 2563 ที่แต่งกายด้วยเสื้อผ้าออกงาน

4.2 การวิจัยเชิงปริมาณด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อศึกษา (1) วิถีชีวิต (2) พฤติกรรมการบริโภคสินค้าแฟชั่น (3) ความสนใจสินค้าแฟชั่นที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดไร้เศษ โดยผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามจากบทสัมภาษณ์ด้วยการร่างแบบสอบถาม ตรวจสอบความเที่ยงตรงของคุณภาพแบบสอบถามด้วยดัชนีไอโอซี (IOC) ทดลองใช้แบบสอบถาม ปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้แบบออนไลน์ (Google Form) กับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 60 คน

4.3 กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพด้านแนวคิดการออกแบบ ด้วยการศึกษาแนวคิดไร้เศษ แนวคิดศิลปะนามธรรมสมัยใหม่และแนวโน้มแฟชั่นประจำฤดูกาลใบไม้ผลิและฤดูร้อน ค.ศ. 2022 โดยวิเคราะห์และแบ่งประเภทตามองค์ประกอบของการออกแบบแฟชั่น ได้แก่ โครงร่างเงา สี วัสดุ และรายละเอียดตกแต่ง (พัตชา อุทิศวรรณกุล, 2562)

4.4 กระบวนการออกแบบผลงานสร้างสรรค์ ผู้วิจัยสรุปข้อมูลที่ได้มาจากการวิจัยในข้อ 1-3 สร้างแนวโน้มแฟชั่นใหม่ (New Trend) พัฒนาเป็นแผนภาพแรงบันดาลใจ (Inspiration Board) วิเคราะห์องค์ประกอบของการออกแบบทางแฟชั่น และออกแบบร่าง (Sketch Design) จำนวน 15 ชุด จากนั้นผู้วิจัยพัฒนาแบบตัด (Pattern Cutting) และรายละเอียดตกแต่งของเสื้อผ้า (Detail Finishing) ติดต่อโรงงานผู้ผลิตผ้าฝ้ายเพื่อจัดหาเส้นใยและเส้นด้ายเศษเหลือสำหรับการถักและตัดเย็บชุดต้นแบบ (Prototype) จำนวน 5 ชุด

5. ประโยชน์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อหาแนวทางผลิตสินค้าแฟชั่นให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่มีกำลังซื้อในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงการศึกษาแนวคิดการออกแบบไร้เศษ ด้วยเทคนิคการถัก ซึ่งเป็นแนวทางการสร้างสรรค์สินค้าแฟชั่นที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและก่อให้เกิดขยะน้อยที่สุด ทั้งนี้งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการทดลองการประยุกต์ใช้แนวคิดไร้เศษเพื่อออกแบบสินค้าแฟชั่นรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนแนวคิดแฟชั่นยั่งยืนได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลจากกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพด้านกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลรูปแบบการแต่งกายของกลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล ด้วยเทคนิคเปเปอร์ดอล ดาตาเซต (Paper Doll Data Set) จำนวน 100 รูป จากโซเชียลมีเดีย จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มเป้าหมายสนใจรูปแบบเสื้อผ้าออกงานที่เน้นความยาวโดยรวมของเสื้อผ้าอยู่ที่ระดับข้อเท้า ร้อยละ 70 รูปแบบของเสื้อผ้าที่เส้นแบ่งบริเวณเอวปกติ ร้อยละ 50 มักสวมใส่เสื้อผ้าแบบ 1 ชิ้น เช่น ชุดติดกัน ร้อยละ 59 การใช้โทนสีของเสื้อผ้าเป็นแบบสีเดียวกันทั้งตัว ร้อยละ 63 และรูปแบบของเสื้อผ้ามีความสมมาตร ร้อยละ 95

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปรูปแบบและรายละเอียดของเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายสำหรับการสร้างสรรค์คอลเลกชันเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย ดังนี้ (1) ความยาวโดยรวมของเสื้อผ้าอยู่ที่ระดับข้อเท้า (2) เส้นแบ่งช่วงตัวที่บริเวณเอวปกติ (3) เน้นรูปแบบของเสื้อผ้าจำนวน 1 ชิ้น ได้แก่ ชุดติดกัน (Dress) และ (4) เน้นให้รูปแบบของเสื้อผ้ามีความสมมาตร

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิจัยด้วยเปเปอร์ดอล ดาตาเซต (Paper Doll Data Set)

(ปวีร์ ไพฑูรย์รังสฤษฎ์ และอรรถพันธ์ พงษ์เลาพันธ์, ประเทศไทย, 2565)

รูปแบบและรายละเอียดของเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	ร้อยละ
ความยาวโดยรวมของเครื่องแต่งกายอยู่ที่ระดับข้อเท้า	70
ตำแหน่งของเส้นแบ่งช่วงตัวบริเวณเส้นเอว	50
จำนวนชิ้นเสื้อผ้าที่สวมใส่แบบ 1 ชิ้น	59
การวางสีโดยรวมแบบสีเดียวกันทั้งตัว	63
ความสมมาตรของชุดเสื้อผ้า	95

6.2 ผลจากกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อศึกษา (1) วิถีชีวิต (2) พฤติกรรมการบริโภคสินค้าแฟชั่น และ (3) ความสนใจสินค้าแฟชั่นที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดไร้เพศ และการออกแบบเพื่อความยั่งยืนกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 60 คน

6.2.1 ด้านวิถีชีวิตพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียลพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 96.7 และอื่น ๆ ร้อยละ 2.3 มีรายได้ประมาณต่อเดือน 40,001-60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.3 60,000 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 28.3 25,0001-40,000 บาท ร้อยละ 16.7 นอกจากนี้ลักษณะของงานเลี้ยงสังสรรค์ที่กลุ่มเป้าหมายต้องเข้าร่วม รูปแบบงานสังสรรค์พบปะเพื่อนกลางคืน ร้อยละ 73.3 งานแต่งงาน ร้อยละ 48.3 งานทางการ ร้อยละ 36.7 งานเลี้ยงและกิจกรรมเฉพาะกลุ่ม เช่น งานเปิดนิทรรศการ ร้อยละ 26.7

6.2.2 ด้านพฤติกรรมการบริโภคสินค้าแฟชั่น ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล มีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าแฟชั่นตามกระแสนิยม ซื้อสินค้าแฟชั่นตามความชื่นชอบและรูปแบบทางแฟชั่นของตนเองเป็นหลัก ร้อยละ 45 ติดตามจากดาราและผู้มีอิทธิพลในสื่อสังคมออนไลน์ ร้อยละ 35 และติดตามจากการนำเสนอแฟชั่นโชว์ระดับโลก ร้อยละ 13.3 การสวมใส่เสื้อผ้าที่ผลิตจากเทคนิคการถัก เป็นกลุ่มที่เคยสวมใส่และชื่นชอบ ร้อยละ 46.7 เป็นกลุ่มที่ไม่เคยสวมใส่และต้องการทดลอง ร้อยละ 38.3 เป็นกลุ่มที่เคยสวมใส่และไม่ชื่นชอบ ร้อยละ 10

6.2.3 ด้านความสนใจสินค้าแฟชั่นที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดไร้เพศ และการออกแบบเพื่อความยั่งยืน ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล รู้จักแนวคิดไร้เพศร้อยละ 75 ไม่รู้จักแต่มีความสนใจแนวคิดไร้เพศ ร้อยละ 13.3 รู้จัก แต่ไม่รู้ลึกสนใจแนวคิดไร้เพศ ร้อยละ 11.7 นอกจากนี้หากมีตราสินค้าแฟชั่นที่สนับสนุนและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสนใจหากรูปแบบเสื้อผ้าตรงตามรูปแบบของตนเอง ร้อยละ 63.3 ให้ความสนใจและขอข้อมูลเพิ่มเติม ร้อยละ 15 มีความสนใจมากและพร้อมสนับสนุนทันที ร้อยละ 15

ผลจากการวิจัยเชิงปริมาณแสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล เป็นกลุ่มคนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการทำงานเลี้ยงสังสรรค์ เช่น งานเลี้ยงรุ่น งานเลี้ยงในที่ทำงาน และงานเลี้ยงเปิดตัวนิทรรศการ เป็นต้น และมีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้าจากตราสินค้าที่สนับสนุนและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยแนวคิดการออกแบบไร้เศษ ทั้งยังสนใจเทคนิคการถัก และมีความสนใจรูปแบบแฟชั่นแบบทันสมัย โดยผู้วิจัยสรุปเป็นแผนภาพกลุ่มเป้าหมายได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 สรุปกลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล³
(ปวีร์ ไพฑูรย์รังสฤษฎ์ และอรรถพนธ์ พงษ์เลาหพันธ์, ประเทศไทย, 2565)

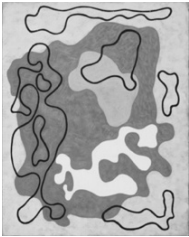
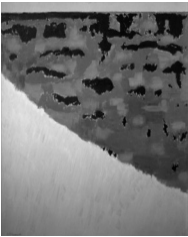
6.3 ผลจากกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพด้านแนวคิดการออกแบบ ผลจากการศึกษาแนวคิดไร้เศษ พบว่าแนวคิดไร้เศษซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดการออกแบบแฟชั่นยั่งยืน เป็นแนวทางในการลดการเกิดขยะตั้งแต่ต้นทางทำให้ไม่มีขยะที่ต้องนำไปกำจัดทิ้ง ดังนั้น การออกแบบแฟชั่นด้วยแนวคิดไร้เศษจะเป็นกระบวนการออกแบบและผลิตสินค้าที่นำไปสู่ผลงานออกแบบเสื้อผ้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะ โดยในกระบวนการวิจัยนี้ขยะที่เกิดขึ้นจะถูกลดจนเหลือน้อยที่สุดด้วยวิธีการออกแบบและเทคนิคการผลิต โดยผู้วิจัยใช้วิธีการรวบรวมเส้นใยและเส้นด้ายเศษเหลือจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าจากผ้าถักในประเทศไทยเพื่อนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายด้วยเทคนิคการถักด้วยมือและเครื่องจักร

³ สืบค้นภาพจากเว็บไซต์กูเกิล (www.google.com) แล้วนำมาจัดเรียง/ปรับปรุงใหม่โดยผู้วิจัย

จากผลการวิจัยด้านความสนใจในรูปแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย พบว่ากลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจรูปแบบเสื้อผ้าไปงานเลี้ยงสังสรรค์ในรูปแบบโมเดิร์น มินิมอล (Modern Minimal) คิดเป็นร้อยละ 55 ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาแนวคิดศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ (Modern Abstraction) เนื่องจากเป็นแนวคิดการออกแบบที่มีแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานที่สอดคล้องกับรูปแบบการแต่งกายของกลุ่มเป้าหมาย เช่น การใช้ลายเส้นโค้งเว้าแบบอิสระและการใช้โทนสีเดียวกันในผลงาน เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบการออกแบบคอลเลกชัน

ผู้วิจัยศึกษาผลงานของศิลปิน ได้แก่ Wladyslaw Strzeminski (ค.ศ. 1893–1952), Milton Clark Avery (ค.ศ. 1885-1965) และ Else Alfelt (ค.ศ. 1910-1974) จากการศึกษาพบว่าแนวคิดการออกแบบศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ มีดังนี้ (1) แรงบันดาลใจ มาจากสภาพสังคม จิตใจของศิลปิน ชีวิตประจำวัน การเดินทาง และธรรมชาติ (2) รายละเอียดของผลงานที่โดดเด่น ได้แก่ การใช้สีที่ซ้อนทับกัน ลายเส้นโค้งเว้าแบบอิสระ และรูปแบบภูมิทัศน์แบบนามธรรม (3) ลักษณะของการใช้สี ได้แก่ สีพาสเทล สีตัดกัน และสีโทนเย็น เป็นต้น

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางศิลปะของศิลปินแนวคิดศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ (ปวีร์ ไพฑูรย์รังสฤษฎ์ และอรรณพณ์ พงษ์เลาหพันธุ์, ประเทศไทย, 2565)

องค์ประกอบทางศิลปะ / ศิลปิน	Wladyslaw Strzeminski	Milton Clark Avery	Else Alfelt
แรงบันดาลใจ (Inspiration)	ความเป็นมนุษย์ อารมณ์ ความรู้สึก สภาพสังคม บ้านเมือง	ชีวิตประจำวัน ภูมิทัศน์	ธรรมชาติ การเดินทาง จิตใจของศิลปิน
รายละเอียดที่โดดเด่น (Details)	การซ้อนทับกันของสี ลายเส้นโค้งเว้าอย่างอิสระ ภูมิทัศน์ และสถาปัตยกรรม	ลักษณะไม่มีต้นลิ๊กแบบ สองมิติ การใช้สีสดไล่ตัดกัน เห็นผิวแปร่งกันชัดเจน	ปริซึม เกลียว เส้นโค้ง ใช้โทนสีเดียวกันในงาน ภูมิทัศน์แบบนามธรรม
สี (Colorway)	Soft Pastel / Ashy Color	Color Block / Vivid	Cold Tone Color
ภาพตัวอย่างผลงาน (Artworks)			

ผลจากการศึกษาแนวโน้มแฟชั่นประจำฤดูกาลใบไม้ผลิและฤดูร้อน ค.ศ. 2022 ผู้วิจัยวิเคราะห์และแบ่งประเภทตามองค์ประกอบของการออกแบบแฟชั่น ได้แก่ โครงร่างเงา สี วัสดุ และรายละเอียดตกแต่ง โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาแนวโน้มแฟชั่นที่สอดคล้องกับภาพลักษณ์ของกลุ่มเป้าหมายโดยแนวโน้มแฟชั่นหลัก ได้แก่ เฮาส์ปาร์ตี้ (House Party) จากบริษัทดับเบิลยูจีเอสเอ็น (WGSN) ที่กล่าวถึงโครงร่างเงาของเครื่องแต่งกายรูปแบบเสื้อผ้าสังสรรค์ ในยุค ค.ศ. 1970 แนวโน้มแฟชั่นสนับสนุน ได้แก่ แนวโน้มแฟชั่นชั้นลิตซิตี (Sunlit City) จากบริษัทแฟชั่นสนูป (FashionSnoops) ซึ่งกล่าวถึง ความเรียบง่ายแบบสแกนดิเนเวีย (Relaxing New Scandi) และ แนวโน้มแฟชั่นฮาร์ท (Hearth) จากบริษัทแฟชั่นสนูป ที่กล่าวถึงความอบอุ่น ความทรงจำ โดยยกเรื่องราวสถานที่ที่อยู่ห่างไกลออกไปจากชุมชนเมืองที่เงียบสงบ

จากแนวโน้มแฟชั่นทั้ง 3 เรื่อง ผู้วิจัยได้สรุปและพัฒนาเป็นแผนภาพแรงบันดาลใจ เรื่องอินเดอะมูดฟอร์แกลเลอรี (In the Mood for Gallery) ซึ่งเป็นเรื่องราวของการหลีกหนีความวุ่นวายในการใช้ชีวิตประจำวันของคนเมือง สู่โลกที่มีความสงบและส่งผลบวกต่อความรู้สึกมากขึ้น ด้วยการเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์งานศิลปะ (Art Gallery) ที่ประกอบไปด้วยผลงานการออกแบบศิลปะจากศิลปินในแนวคิดศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ ซึ่งเป็นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การก้าวผ่านไปสู่โลกแห่งจินตนาการ ความสร้างสรรค์ และความสงบภายในจิตใจ

ภาพที่ 2 แผนภาพแรงบันดาลใจ (Inspiration Board)⁴

(ปวีร์ ไพฑูรย์รังสฤษฎ์ และอรรถพนธ์ พงษ์เลาหพันธ์, ประเทศไทย, 2565)

⁴ สืบค้นภาพจากเว็บไซต์กูเกิล (www.google.com) แล้วนำมาจัดเรียง/ปรับปรุงใหม่โดยผู้วิจัย

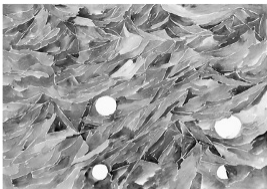
ตารางที่ 3 สรุปลองค์ประกอบการออกแบบสร้างสรรค์
(ปวีร์ ไพฑูรย์รังสฤษฎ์ และอรรณพณ์ พงษ์เลาหพันธ์, ประเทศไทย, 2565)

คำสำคัญ (Keyword)	Sustainable / Urban / Art Gallery / Painting / Abstract
โครงร่างเงา (Silhouette)	I-line / Full-Length
รูปแบบเสื้อผ้าและ เครื่องแต่งกาย (Items)	Wrap Dress / Slip Dress / Maxi Dress / Loose Pants / Halter / Crop Top / Slim Fit Skirt
รายละเอียดตกแต่ง (Detail)	Wrapping / Landscape / Abstract / Crafted / Multi-textured
ลวดลาย (Pattern)	Organic Form / Abstract / Brush Stroke / Landscape
วัสดุ (Material)	Sustainable Material / Recycle / Comfortable Textile / Cotton
สี (Color)	Virtual color with Green attitude / Pastel / Vivid

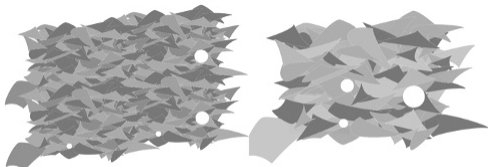
6.4 ผลจากกระบวนการออกแบบผลงานสร้างสรรค์ คอลเลกชันต้นแบบจากการวิจัย

จากการสรุปแผนภาพแรงบันดาลใจ ผู้วิจัยเลือกพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าด้วยการใช้เทคนิคการถัก ซึ่งเป็นเทคนิคการผลิตที่สอดคล้องกับแนวคิดไร้เศษ ตามที่กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจ โดยแบ่งได้ดังนี้

6.4.1 ด้านกระบวนการออกแบบสร้างสรรค์ ผู้วิจัยออกแบบร่างเสื้อผ้ารวมทั้งสิ้น 15 รูปแบบ และเลือกพัฒนาชุดต้นแบบจำนวน 5 ชุด โดยใช้แนวคิดทางศิลปะนามธรรมสมัยใหม่จากศิลปิน เอลเซ อัลเฟลต์ (Else Alfelt) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกมาเป็นต้นแบบการพัฒนาลวดลายด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับเทคนิคการถักได้ จากนั้นผู้วิจัยทำการสร้างแบบตัดกระดาษ (Pattern Cutting) ตามรูปแบบของเสื้อผ้าที่ต้องการผลิตขึ้นงานจริง

ภาพ Ocean Wave

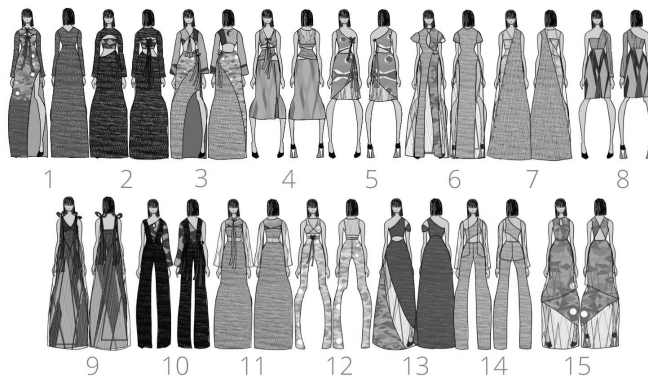

ลายใหม่ที่ผู้วิจัยออกแบบ

ภาพที่ 3 ตัวอย่างการพัฒนาลวดลายจากผลงานของศิลปิน Else Alfelt
สู่การออกแบบในคอลเลกชันลายโอเชียนเวฟ (Ocean Wave)
(ปวีร์ ไพฑูรย์รังสฤษฎ์ และอรรณพณ์ พงษ์เลาหพันธ์, ประเทศไทย, 2565)

6.4.2 ด้านการใช้วัสดุ ผู้วิจัยเลือกใช้วัสดุพิเศษเหลือ ด้วยการคัดเลือกเส้นใยและเส้นด้ายที่มีความหลากหลายทางด้านพื้นผิวและสีจากโรงงานผลิตผ้าฝ้ายในประเทศไทย ได้แก่ โรงงานศรียาการ์เมนต์ บริษัทไทยนาโซค และบริษัททองสถิต มาปั่นเป็นเส้นด้ายใหม่ทั้งหมดเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการถักมือ (Hand Knitting) เพื่อสร้างพื้นผิวและรูปแบบลวดลายจำเพาะตามที่ได้ออกแบบไว้ และการถักด้วยเครื่องถักแฉนวนอน (Weft Knitting Machine) โดยผู้วิจัยนำแบบตัดกระดาษที่สร้างขึ้นมาพัฒนารูปแบบของเสื้อผ้าร่วมกับโรงงานผู้ผลิตดังกล่าว มีการแก้ไขขนาดและรายละเอียดตกแต่งของเสื้อผ้าให้สอดคล้องกับภาพร่าง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำเศษเหลือของเส้นด้ายมาถักเป็นเชือกเพื่อใช้ในการผูกเพื่อเป็นประโยชน์ใช้สอยของเสื้อผ้าและรายละเอียดตกแต่งเพิ่มเติม เพื่อลดขยะที่จะเกิดขึ้นจากการผลิต

(GAL)A MOOD : IN THE MOOD FOR GALLERY

ภาพที่ 4 ผลงานการออกแบบร่าง (Sketch Design) ที่เสร็จสมบูรณ์
(ปวีร์ ไพฑูรย์รังสฤษฎ์ และอรรณพ พงษ์เลาหพันธ์, ประเทศไทย, 2565)

ภาพที่ 5 ผลงานการออกแบบสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์
(ปวีร์ ไพฑูรย์รังสฤษฎ์ และอรรณพ พงษ์เลาหพันธ์, ประเทศไทย, 2565)

7. การสรุปผลและการอภิปรายผล

7.1 ด้านกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล เป็นกลุ่มคนเมืองในเขตกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการทำงานเลี้ยงสังสรรค์ในช่วงกลางคืน สนใจเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายที่ผลิตด้วยเทคนิคการถัก และมีความสนใจรูปแบบแฟชั่นแบบทันสมัย ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้าจากตราสินค้าที่สนับสนุนและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการสร้างสรรค์ผลงานออกแบบด้วยแนวคิดไร้เศษจากเทคนิคการถัก ซึ่งเป็นเทคนิคการผลิตสินค้าแฟชั่นที่ใช้วัตถุดิบตามจำนวนการผลิตเท่านั้น

ด้านความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยนำผลงานการออกแบบเสนอต่อกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายในการจัดงานนิทรรศการเพื่อนำเสนอผลการวิจัย ณ คราฟต์สตูดิโอ (Craft Studio) ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2565 โดยผลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล ทั้งสิ้น 15 คน ผลคำตอบ คือ มีความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 90

7.2 ด้านแนวคิดการออกแบบ ผู้วิจัยใช้แนวคิดทางศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและสร้างสรรค์แผนภาพแรงบันดาลใจ ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกใช้ผลงานของศิลปินเอลเซ อัลเฟลต์ (Else Alfelt) เนื่องจากแนวโน้มแฟชั่นได้กล่าวถึงแนวคิดเรื่องของการหลีกหนีความวุ่นวายในชีวิตประจำวันของกลุ่มคนเมืองเพื่อหาความสงบสุขทางจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ของศิลปินเอลเซ อัลเฟลต์ (Else Alfelt) ที่เป็นรูปแบบการนำเสนอภาพภูมิทัศน์ เช่น ทะเล และท้องฟ้า เป็นต้น

ผู้วิจัยใช้แนวคิดไร้เศษ เพื่อออกแบบเนื่องจากเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายสตรีโมเดิร์นเอธิคอลมิลเลนเนียล ที่ให้ความสนใจกับการบริโภคสินค้าที่สนับสนุนและคำนึงถึงผลกระทบของแฟชั่นต่อสิ่งแวดล้อม โดยงานวิจัยนี้ใช้กรณีศึกษาเป็นเส้นใยและเส้นด้ายที่เป็นเศษเหลือจากการผลิตสินค้าของบริษัทที่ผลิตผ้าถักในประเทศไทยจำนวน 3 บริษัท ในการผลิตเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายต้นแบบ

7.3 ด้านกระบวนการออกแบบผลงานสร้างสรรค์ ผู้วิจัยใช้วัสดุเศษเหลือจำนวนรวม 3 กิโลกรัม เพื่อผลิตเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายรวม 5 ชุด (10 ชิ้น) ด้วยเทคนิคการถัก ได้แก่ การถักมือ (Hand Knitting) และการถักด้วยเครื่องถักแนวอน (Weft Knitting Machine) ใช้เส้นใยไปทั้งสิ้น 2.4 กิโลกรัม โดยแบ่งเป็นการถักมือ 0.7 กิโลกรัม และการถักเครื่อง 1.7 กิโลกรัม จากนั้นผู้วิจัยได้นำเส้นใยเศษเหลือ 0.6 กิโลกรัม ไปถักเป็นเส้นเชือกผูกตกแต่ง น้ำหนักเส้นละ 0.01 กิโลกรัม จำนวน 60 เส้น จากกระบวนการผลิตมีเศษเหลือร้อยละ 5 จากการตัดแต่งแก้ไขชิ้นงาน

ด้านความหลากหลายของวัสดุทางเลือกพิเศษเหลือ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเส้นใยที่มีความหลากหลาย เช่น สี และพื้นผิว เพื่อให้ผลงานออกแบบเป็นเอกลักษณ์จากเทคนิคการถักทั่วไป โดยเส้นใยที่มีความหลากหลายจะช่วยตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในวงกว้างได้มากขึ้น

8. ข้อเสนอแนะ

ด้านแนวทางการออกแบบ การออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายในคอลเลกชันถัดไป ผู้สนใจสามารถเลือกใช้ผลงานชิ้นอื่นของศิลปินภายใต้แนวคิดศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาไว้ และประยุกต์ใช้กับแนวโน้มแฟชั่นจากองค์กรที่นำเสนอแนวโน้มแฟชั่นระดับสากลได้ เช่น ดับเบิลยูจีเอสเอ็น (WGSN) หรือแฟชั่นสโนป (FashionSnoops) เป็นต้น

ด้านวัสดุพิเศษเหลือ ผู้สนใจสามารถจัดหาเส้นใยพิเศษเหลือจากโรงงานผลิตผ้าถักอื่นเพิ่มเติมได้ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีสี พื้นผิว และรูปแบบการถักตามความต้องการของผู้ออกแบบได้เฉพาะมากขึ้น อย่างไรก็ตามนักออกแบบจำเป็นต้องคำนึงถึงปริมาณและความหลากหลายของเส้นใยพิเศษเหลือที่จะนำมาใช้ให้สอดคล้องกับแผนภาพแรงบันดาลใจและการออกแบบร่างที่ได้กำหนดไว้ด้วย

9. รายการอ้างอิง

- เนชั่นแนล จีโอกราฟิก ไทยแลนด์ (National Geographic Thailand). (2563). *ความยั่งยืน – แนวทางการพัฒนาของมนุษยชาติเพื่ออนาคต*. สืบค้นเมื่อ 14 กันยายน 2564 จาก <https://ngthai.com/news-activity/30946/intrototsx/>
- ปรีดา ศรีสุวรรณ. (2561). *นวัตกรรมแฟชั่นเพื่อความยั่งยืน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- พัชชา อุทิสวรรณกุล. (2562). *การจัดการบริหารสินค้าแฟชั่น (Fashion and merchandise)*. กรุงเทพมหานคร: วิสคอม.
- Brismar, A., & Green, S. (2014, January 1). *What is sustainable fashion?*. Retrieved 2 June 2022, from <https://greenstrategy.se/sustainable-fashion-definition/>
- Digitiv. (2020, September 27). *Abstract arts (ศิลปะแบบนามธรรม)*. Retrieved May 4, 2022 from <https://www.shutterstock.com/th/blog/abstract-art-types/>
- Kenny, D. (2020, March 1). *2020 Nielsen global responsibility report powered by change focused on the future*. Retrieved June 8, 2022 from <https://microsites.nielsen.com/globalresponsibilityreport/wp-content/uploads/sites/12/2020/09/Copy-of-200709-create-pdf-of-2020-nielsen-global-responsibility-report-d03.pdf>

- Liu, M. (2016, February 15). *Zero-waste fashion*. Retrieved May 10, 2022, from <http://www.drmarkliu.com/zerowaste-fashion-1>
- Nielsen. (2015, February 1). *Millennials in 2015: Retail deep dive*. Retrieved May 30, 2022 from <https://www.nielsen.com/wp-content/uploads/sites/3/2019/04/millennials-in-2015-retail.pdf>
- Smola, K. W. & Sutton, C. D. (2002). Generational differences: Revisiting generational work values for the new millennium. *Journal of Organizational Behavior*, 23(4), 363-382. Retrieved April 20, 2022 from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/job.147>
- The Business Research Company (2020, October 28). *Sustainable fashion market analysis shows the market progress in attempt to decrease pollution in the global ethical fashion market 2020*. Retrieved June 10, 2022 from <https://www.globenewswire.com/news-release/2020/10/28/2116073/0/en/Sustainable-Fashion-Market-Analysis-Shows-The-Market-Progress-In-Attempt-To-Decrease-Pollution-In-The-Global-Ethical-fashion-Market-2020.html>
- Yamaguchi, K., Kaipour, M. H., & Berg, T. L. (2013). Paper doll parsing: Retrieving similar styles to parse clothing items. *2013 IEEE International Conference on Computer Vision, Sydney, NSW, Australia*, pp. 3519-3526, doi: 10.1109/ICCV.2013.437.